

POGOSTAN KOULUN OHJAUSUUNNITELMA

Johdanto	3
Ohjauksen järjestämisen rakenteet	3
Ohjauksen järjestämisen toimintatavat	5
Luokkamuotoinen ohjaus	5
Pienryhmäohjaus	6
Henkilökohtainen ohjaus	6
Tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus	7
Ohjaus nivelvaiheissa ja siirtymissä	8
Varhaiskasvatuksesta esiopetuksen kautta perusopetukseen	8
6. luokalta 7. luokalle	9
Ohjaus muissa siirtymissä	9
9. vuosiluokalta siirtyminen perusasteen jälkeisiin opintoihin	9
Perusopetuksen järjestäjän ohjaus-, valvonta- ja ilmoitusvastuu	10
Työn- ja vastuunjako ohjauksessa	11
Työskentely monialaisissa verkostoissa	16
Kodin ja koulun ohjausyhteistyö	16
Koulun työelämäyhteistyö ja työelämään tutustumisen (TET) järjestelyt	17
Työelämään tutustuminen (TET)	17
LIITTEET	18
6 lk. Ohjauksen vuosisuunnitelma Ohjauksen työn- ja vastuunjako	19
7 lk. Ohjauksen vuosisuunnitelma Ohjauksen työn- ja vastuunjako	21
8 lk. Ohjauksen vuosisuunnitelma Ohjauksen työn- ja vastuunjako	23
9 lk. Ohjauksen vuosisuunnitelma Ohjauksen työn- ja vastuunjako	25
Opinto-ohjauksen vuosikello vuosiluokilla 7-9 Pogostan koulussa	29

Johdanto

Oppilaanohjauksen järjestämisen pääperiaatteet sekä keskeisimmät tavoitteet ja sisällöt eri luokka-asteilla kuvataan perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (2014) sekä Opetushallituksen antamassa muutosmääräyksessä koskien perusopetuksen järjestäjän ohjaussuunnitelmaa sekä oppilaanohjausta (2021). Ohjaussuunnitelma täydentää opetussuunnitelmaa.

Perusopetuksen ohjaussuunnitelma on ohjaustyötä tekevien työkalu. Se on tarkoitettu opinto-ohjaajien lisäksi muulle koulun henkilökunnalle, opetuksenjärjestäjälle sekä opiskeluhuollolle. Tavoitteena on selkeyttää ohjaustyön käytänteitä ja toimintamalleja sekä antaa tietoa ja tukea ohjaustyötä tekeville. Pogostan koulun ohjaussuunnitelma täydentää seudullisesti laadittua ohjaussuunnitelmaa. Se kertoo kuntamme perusopetuksen ohjauksen ja työelämään tutustuttamisen käytänteistä, yhteistyöstä eri verkostojen ja toimijoiden kanssa sekä työn- ja vastuunjaosta ohjauksessa. Ohjaustyön käytänteiden kokonaiskuvaa tiivistetyksi lukuvuoden aikana saa tutustumalla liitteinä oleviin ohjauksen vuosisuunnitelmiin vuosiluokilla 6-9 ja opinto-ohjauksen vuosikelloon.

Ohjauksen järjestämisen rakenteet

Perusopetuslaki velvoittaa koulua järjestämään oppilaanohjausta, ja oppilaanohjaus on lakiin kirjattu oppilaan oikeus. Lisäksi tarvitessaan perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää tukea oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman mukaisen oppilaanohjauksen lisäksi tarpeidensa mukaista henkilökohtaista oppilaanohjausta (tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus).

Ohjaus muodostaa esiopetuksesta toiselle asteelle kestävän jatkumon huomioiden erityisesti opintojen nivelvaiheet. Oppilaalle annettava tuki ja ohjaus kulkevat käsikädessä. Ohjausta annetaan eri oppiaineiden opetuksen, oppilaanohjauksen ja koulun muun toiminnan yhteydessä. Ohjaus kohdistuu oppilaan kasvuun ja kehitykseen, opiskeluun ja oppimiseen sekä elämänsuunnitteluun ja uravalintoihin. Onnistunut ohjaus edellyttää yhteistyötä huoltajien kanssa.

Koulussamme on toimintamalleja, jotka tukevat ohjaustyön eri osa-alueita ja tavoitteita. Kiva Koulu -toiminta tukee ryhmäyttämistä ja turvallisen kouluympäristön syntymistä. Kiva Koulu -oppitunteja pidetään alakoulussa ja yläkoulussa 7.luokalla. Minäkuva, itsetunto ja tunnetaidot taas vahvistuvat joka vuosiluokalla pitäessämme Hyvinvoinnin vuosikellon mukaisesti oppitunteja em. aihepiireihin liittyen. 4. ja 7.luokalla tehdään luokittain sosiometriset ilmapiiriä kartoittavat kyselyt, joihin liittyvät henkilökohtaiset keskustelut kuraattorin kanssa.

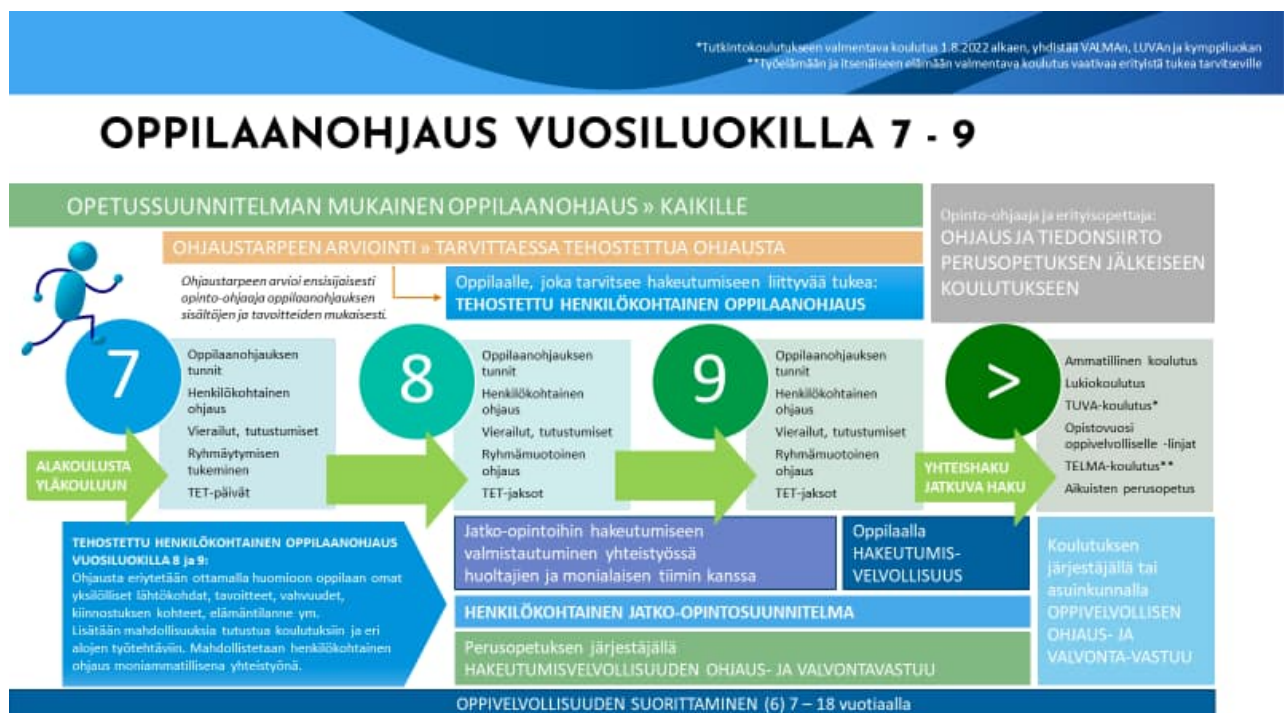
	1.-2. luokka	3.-6. luokka	7.-9. luokka
Rakenteet ja toimintatavat	Painotus vuorovaikutus-taitojen harjoittamisessa ja ryhmässä toimimisessa.	Tuetaan oppilaita opiskelustrategioiden tunnistamisessa ja kehittämisessä. Vahvistetaan kykyä asettaa itselle tavoitteita ja arvioida niiden toteutumista.	Luokkamuotoinen ohjaus Pienryhmäohjaus Henkilökohtainen ohjaus (sisältää tarvittaessa tehostetun henkilökohtaisen ohjauksen)
Työn- ja vastuunjako	Ohjauksesta vastaa luokanopettaja yhdessä muiden opettajien ja koulun muun henkilökunnan kanssa.	Ohjauksesta vastaa luokanopettaja yhdessä muiden opettajien ja koulun muun henkilökunnan kanssa.	Päävastuu oppilaanohjauksesta on opinto-ohjaajalla. Kaikki opettajat osallistuvat ohjaukseen omassa opetus- ja kasvatustehtävässään.
Kodin ja koulun yhteistyö	Ohjauksessa luodaan pohjaa kodin ja koulun yhteistyölle. Ohjauksella tuetaan oppilaita ja huoltajia tekemään ensimmäisiä koulutukseen liittyviä valintoja. Oppimiskeskustelut Huoltajille avoimet tapahtumat	Ohjaus tukee oppilaita ja huoltajia opiskeluun liittyvässä tiedonsaannissa ja valinnoissa. Henkilökohtaisia ohjauskeskusteluja järjestetään tarvittaessa. Oppimiskeskustelut Huoltajille avoimet tapahtumat	Vanhempainillat Oppimis- ja ohjauskeskustelut Huoltajille avoimet tapahtumat Oppilaan asioihin liittyvä yhteistyö (palaverit ja yhteydenotot) Tiedottaminen
Työelämä-yhteistyö	Aloitetaan harjoittelu luokan tai koulun sisäisistä tehtävistä sekä oppilaan lähipiirin ammateista.	Oppilaat tutustuvat lähiseudun työpaikkoihin, ammatteihin ja elinkeinoelämään muun muassa tutustumiskäyntien ja vierailujen avulla.	TET-jaksot (koulukohtaisen ohjaussuunnitelman mukaisesti koulun sisäinen ja/tai muissa työyhteisöissä tapahtuva) Eri ammatteja ja ammattiryhmiä edustavat vierailijat sekä vierailut työpaikoille mahdollisuuksien mukaan.

Kuva 1. Ohjauksen järjestämisen rakenteet

Ohjauksen järjestämisen toimintatavat

Perusopetuksen oppilaanohjaus alkaa vuosiluokkien 1.–6. aikana eri oppiaineiden opetuksen ja koulun muun toiminnan yhteydessä. Alakouluohjauksen tavoitteena on tukea oppilaan opiskeluvalmiuksia, vahvuuksien tunnistamista, koulutyön onnistumista, opintojen sujumista sekä koulutuksen tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta. Oppilaan tulee saada henkilökohtaista ohjausta opiskelunsa ja valintojensa tueksi sekä erilaisissa arkielämän kysymyksissä.

Vuosiluokilla 7.–9. oppilaanohjaus muodostuu luokkamuotoisesta ohjauksesta, henkilökohtaisesta ohjauksesta, pienryhmäohjauksesta sekä työelämään tutustumisesta (TET). Ohjauksen merkitys korostuu nivelvaiheissa ja siirtymissä.

Kuva 2. Oppilaanohjaus 7-9 -luokilla oppivelvollisuusudistuksen jälkeen

Luokkamuotoinen ohjaus

Luokkamuotoisen ohjauksen keskeisiä tavoitteita on, että oppilas saa yläkouluun siirtyessään kokonaiskuvan koulumme opetuksesta, arvioinnista ja toimintatavoista. Oppilas myös perehtyy oppimiseen vaikuttaviin tekijöihin ja oppii erilaisia opiskelumenetelmiä sekä arvioi itseään oppijana tavoitteena kehittää omia opiskelutaitojaan. Oppilas saa tietoa työelämästä, ammateista ja koulutusmahdollisuuksista sekä oppii arvioimaan tekemiensä valintojen ja

suunnitelmien merkitystä jatkokoulutuksen ja työelämän kannalta. Oppilas tutustuu ajankohtaiseen tietoon yhteiskunnasta, koulutuksesta ja työelämästä sekä oppii itse hakemaan tarvitsemaansa tietoa. Oppilasta ohjeistetaan luokkatunneilla TET-jaksoihin ja niihin liittyviin käytänteisiin.

Luokkamuotoisen ohjauksen tuntimäärä, oppituntien ajoittuminen lukuvuoden ajalle ja keskeisimmät sisällöt 7.-9.luokilla näkyvät alla olevasta taulukosta:

	7. lk	8. lk	9. lk
vuosiviikkotunnit	0,5	0,5	1
ajoittuminen	syksy	kevät	syksy-kevät
sisällöt	yläkoulun käytänteet opiskelutaidot itsetuntemus valinnaisainevalinnat	koulutusalat/ammatit työelämätaidot omien vahvuuksien löytäminen valinnaisainevalinnat	koulutusvaihtoehdot yhteishaku työnhakutaidot yrittäjäyys

Pienryhmäohjaus

Pienryhmäohjausta toteutetaan joustavasti tarpeiden ja resurssien mukaan. Ohjausta voidaan toteuttaa pienryhmässä esimerkiksi silloin, kun oppilailla on samantapaisia ohjaustarpeita. Käsiteltäviä asioita voivat olla esimerkiksi työelämään ja jatkokoulutukseen liittyvät asiat sekä soveltuvuuskokeisiin tai työhaastatteluun valmistautuminen.

Henkilökohtainen ohjaus

Henkilökohtaisen ohjauksen aikana oppilaalla on mahdollisuus keskustella muun muassa oppimiseen ja opintoihinsa, koulutus- ja ammatinvalintaansa sekä elämäntilanteeseensa liittyvistä asioista. Opinto-ohjaaja tapaa jokaisen oppilaan henkilökohtaisesti vähintään kerran lukuvuoden aikana. 7. luokan alussa oppilaat käyvät pareittain tai yksin ohjauksessa tavoitteena tutustuminen ja mahdollisimman sujuva yläkouluun siirtyminen. 8. luokan keväällä ohjauksissa hyödynnetään myös pienryhmäohjauksen mahdollisuuksia. Ohjaustarve kasvaa koulutus- ja ammattivalintojen lähestyessä. Oppilaan yksilölliset tarpeet huomioiden ohjauksenkertoja voi olla useampia, ja tarvittaessa myös huoltaja osallistuu ohjauskeskusteluun.

Tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus

Tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta tarjotaan 8. ja 9. luokan oppilaille, jotka tarvitsevat perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää tukea. Painopisteenä on oppilaan jatko-opintovalmiuksien kehittäminen ja ohjaaminen oppilaalle sopiviin jatko-opintoihin. Oppilaalle laaditaan henkilökohtainen jatko-opintosuunnitelma Wilmassa olevalle opon lomakkeelle, johon kirjataan oppilaan vahvuuksia ja tavoitteita jatko-opintojen suhteen. Jatko-opintosuunnitelma arkistoidaan, mutta se ei lähtökohtaisesti kuulu siirrettäviin asiakirjoihin oppilaan siirtyessä uuteen oppilaitokseen. Opinto-ohjaaja kirjaa henkilökohtaisen tehostetun oppilaanohjauksen oppilaan pedagogiseen asiakirjaan (oppimissuunnitelma tai hojks).

Ohjauksen sisältö ja toteutus laaditaan yksilöllisten lähtökohtien ja tarpeiden pohjalta, joten tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus voi tarkoittaa eri oppilaille eri ohjauksen muotoja. Lähtökohtaisesti tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus on sitä, että oppilas tapaa opinto-ohjaajaa pienryhmäohjauksissa tai henkilökohtaisissa ohjauksissa keskimääräistä useammin. Tehostetussa henkilökohtaisessa oppilaanohjauksessa edetään henkilökohtaisen jatko-opintosuunnitelman mukaan, ja siihen voi sisältyä esimerkiksi tutustumista jatko-opintopaikkoihin, useampia TET-jaksoja, moniammatillista yhteistyötä, yksilöllisesti suunniteltua nivelvaiheen tukemista sekä tiivistä yhteistyötä huoltajien kanssa. Tarvittaessa ohjausta voidaan toteuttaa eri toimijoiden, esimerkiksi kasvatusohjaaja, erityisopettaja, kuraattori, kanssa yhteistyössä.

Tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen tarpeen arvioi ensisijaisesti opinto-ohjaaja oppilaanohjauksen sisältöjen ja tavoitteiden näkökulmasta oppilaan siirtyessä 7. luokalta 8. luokalle, viimeistään syyslomaan mennessä. Tarvearviota tehdään kuitenkin jatkuvasti, ja päätös siirtymisestä on mahdollista tehdä myöhemminkin yläkoulun aikana. Opinto-ohjaaja on yhteydessä kotiin, jos tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus koetaan tarpeelliseksi. 7. luokalla oppilaat täyttävät itsearviointina toteutetun tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen tarvekyselyn, joka toimii välineenä opinto-ohjaajan tekemälle tarvearvioinnille. Tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta tarvitsevien oppilaiden tunnistamisessa opinto-ohjaaja tekee tiivistä yhteistyötä koulun eri toimijoiden kesken. Myös tarpeen huomanneiden on tärkeää kertoa havainnoistaan opinto-ohjaajalle suoraan. Yksi hyvä ajankohta tarpeen arvioinnille on pedagogisten asiakirjojen arvioinnin yhteydessä 7. luokan keväällä ja asiakirjoja päivitetessä tai uusia laadittaessa 8. luokan alussa. Opinto-ohjaajan rooli monialaisessa asiantuntijaryhmässä on oppilaan jatko-opintosuunnittelun kannalta tärkeää huomioida, kun suunnitellaan monialaisten asiantuntijaryhmien kokoonpanoa pedagogisissa tai yksilökohtaisen oppilashuollon tilanteissa.

Tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus on harkinnanvaraista yksilöllistä oppilaanohjausta ja opiskelun tukea, jota voidaan tarjota havaitun yksilöllisen tarpeen perusteella esimerkiksi:

- Oppilaalle, joka tarvitsee tukea urasuunnittelutaitojen kehittämisessä, jatko-opintoihin kiinnittymisessä sekä niistä selviytymisessä
- Oppilaalle, joka tarvitsee tukea motivoitumiseen ja toiminnanohjauksen taitoihin
- Oppilaalle, jonka fyysisestä, psyykkisestä tai sosiaalisesta hyvinvoinnista herää huoli kotona tai koulussa
- Oppilaalle, jolla on tehostettu tai erityinen tuki, VSOP-päätös tai monialainen asiantuntijaryhmä tukenaan
- Oppilaalle, jonka opiskelukyky tai -menestys heikkenee 8.–9. luokan aikana, esimerkiksi runsaiden poissaolojen tai elämäntilanteessa tapahtuneen muutoksen takia
- Oppilaalle, joka vaihtaa koulua 8.–9. luokan aikana
- Oppilaalle, jolla on heikko koulumenestys, puutteita oppimisvalmiuksissa tai kognitiivisissa taidoissa tai jolla on vaikeuksia suoriutua oppiaineiden opiskelusta hyväksytysti
- Maahanmuuttajaoppilaalle, jonka ohjaustarpeeseen vaikuttaa hänen kielitaitonsa sekä aikaisempi oppimishistoriansa. Ohjauksessa on tärkeää myös yhteistyö perheiden kanssa, kulttuuritaustan huomioiminen sekä tarvittaessa tulkkaukspalvelujen ja moniammatillisen yhteistyön hyödyntäminen.

Ohjaus nivelvaiheissa ja siirtymissä

Varhaiskasvatuksesta esiopetuksen kautta perusopetukseen

Lapsen siirtymistä varhaiskasvatuksesta koulun järjestämään esiopetukseen tuetaan rehtorin, esiluokanopettajien, erityisopettajan välisellä yhteistyöllä. Myös yhteistyö huoltajien kanssa on tärkeää. Varhaiskasvatuksesta esikouluun olevassa nivelpalaverissa keväällä siirretään esiopetuksen kannalta välttämätön tieto esiluokanopettajille ja erityisopettajalle huomioiden myös moniammatillisen yhteistyön tarpeet. Keväällä järjestetään huoltajille tulevien esikoululaisten vanhempainilta sekä lapsen ja huoltajien yhteinen tutustumispäivä esikouluun.

Siirtymässä esiopetuksesta perusopetukseen noudatetaan seudullisia esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmia. Tuen tarpeessa olevien lasten tietoja siirretään tulevalle luokanopettajalle

siltä osin kuin se on opetuksen järjestämisen kannalta tarpeellista. Ykkösluokalle siirryttäessä oppilaat käyvät tutustumassa tulevaan luokkaan ja luokanopettajaan. Huoltajille ei järjestetä erillistä vanhempainiltaa tai tutustumiskäyntiä, koska koulun toiminnat ovat heille tuttuja jo esikoulun ajoilta.

6. luokalta 7. luokalle

Oppilaan siirtymistä 6. vuosiluokalta 7. vuosiluokalle tuetaan rehtorin, luokanopettajien / luokanohjaajien, erityisopettajien sekä opinto-ohjaajan välisellä yhteistyöllä. Myös yhteistyö huoltajien kanssa on tärkeää. Nivelpalaverissa keväällä siirretään opetuksen järjestämisen kannalta välttämätöntä tietoa luokanopettajilta ja alakoulun erityisopettajilta yläkouluun huomioiden myös moniammatillisen yhteistyön tarpeet.

6. luokan keväällä pidetään Kohti yläkoulua -tunteja 6. luokissa ja oppilaat käyvät tutustumassa yläkoulun tiloihin. 6. luokan oppilaiden huoltajille järjestetään vanhempainilta yläkoululla, jossa tutustutaan yläkoulussa opiskeluun ja koulun tiloihin. Syyslukukauden alussa 7.-luokkalaisille järjestetään ryhmäytymispäivä, ns. hitsauspäivä, jossa ovat mukana myös tukioppilaat.

Ohjaus muissa siirrymissä

Oppilaan koulupolulla voi olla nivelvaiheiden lisäksi myös muita siirtymiä, joissa ohjauksen merkitys korostuu. Tällaisia ovat esimerkiksi siirtyminen koulusta toiseen tai yleisopetuksen ryhmästä erityisopetuksen pienryhmään tai toisinpäin. Siirrymissä huomioidaan yksilölliset tarpeet esimerkiksi järjestämällä tutustumismahdollisuus ja laatimalla opiskelusuunnitelma, huolehditaan opiskelun järjestämisen kannalta välttämättömän tiedon siirtymisestä oppilasta opettaville yhteistyössä oppilaan, huoltajan ja koulun kanssa. Tiedonsiirron osalta sovitaan tapauskohtaisesti työnjako rehtorin, apulaisjohtajan, opinto-ohjaajan, luokanopettajan ja luokanohjaajan kesken.

9. vuosiluokalta siirtyminen perusasteen jälkeisiin opintoihin

Perusasteen ja sen jälkeisten opintojen nivelvaiheessa oppilaanohjauksen tavoitteena on tukea oppilasta ja pyrkiä takaamaan tälle sujuva siirtyminen perusasteen jälkeisiin opintoihin sekä riittävät valmiudet jatko-opintojen aloittamiseen toisella asteella tai muussa oppivelvollisuuden suorittamiseen soveltuvassa koulutuksessa. Perusopetuslaki (PoL 40§) ja oppivelvollisuuslaki (OvL 23§) velvoittaa aiemman koulutuksen järjestäjän toimittamaan viipymättä ja salassapitosäännösten estämättä opetuksen järjestämiseksi välttämättömät tiedot uudelle koulutuksen järjestäjälle. Opinto-ohjaaja tiedottaa 9.luokan oppilaita ja näiden huoltajia

tiedonsiirtoon liittyvistä asioista. Siirrettäessä ei luvanvaraista tietoa huoltajalta pyydetään kirjallinen lupa tiedonsiirtoon ja allekirjoitettu lupa arkistoidaan.

Opinto-ohjaaja selvittää kunkin toisen asteen oppilaitoksen tiedonsiirron käytänteet siten ohjeistaen ja toimien yhteyshenkilönä niveltiedonsiirtoon liittyvissä asioissa omassa koulussa ja toiselle asteelle. Erityisopettajien rooli tiedonsiirrossa on keskeinen ja on kuvattu tarkemmin kuvattaessa työn- ja vastuunjakoa ohjauksessa. Nivelvaiheessa tiedonsiirrossa tehdään tarvittaessa moniammatillista ja huoltajien kanssa yhteistyötä.

Perusopetuksen järjestäjän ohjaus-, valvonta- ja ilmoitusvastuu

Oppivelvollisuuslaki velvoittaa perusopetuksen järjestäjää ohjaamaan ja valvomaan, että sen oppilaana oleva oppivelvollinen täyttää hakeutumisvelvollisuutensa. Opinto-ohjaaja tiedottaa etukäteen oppilaita ja huoltajia oppivelvollisuuslain sisällöstä ja yhteishausta kuten myös siitä, miten toimia ja millaisia vaihtoehtoja on, jos oppilas jää ilman opiskelupaikkaa yhteishaussa.

Huoltajaa kuullaan etukäteen ennen yhteishakulomakkeen täyttämistä ja mahdollisista muutoksista keskustellaan oppilaan ja huoltajan kanssa. Yhteishaku tehdään ohjatusti koulussa opinto-ohjaajan kanssa. Opinto-ohjaaja seuraa hakua ja hakuvelvollisuuden toteutumista pitkin hakuprosessia.

Jos oppivelvollinen ei saa opiskelupaikkaa yhteishaussa, opinto-ohjaaja ohjaa häntä hakeutumaan koulutukseen jatkuvan haun kautta. Opinto-ohjaaja seuraa kesäkuussa oppilaille ja huoltajille etukäteen ilmoitettuna ajankohtana yhteishaun tulosten tultua perusopetuksen päättäneiden sijoittumista jatko-opintoihin ja huolehtii yhteishaussa ilman opiskelupaikkaa jääneiden ohjauksesta yhteistyössä huoltajien kanssa oppivelvollisuuslainsäädännön mukaisesti. Tavoitteena on, että jokaiselle oppivelvolliselle löytyy jatko-opiskelupaikka, jossa tämä jatkaa oppivelvollisuuden suorittamista perusopetuksen jälkeen.

Opinto-ohjaaja selvittää koulun alettua elokuussa, ovatko oppivelvolliset aloittaneet opintonsa oppivelvollisuuslain mukaisessa koulutuksessa opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) vuosittain päättämään ajankohtaan mennessä. Vastuu oppivelvollisesta siirtyy perusopetuksesta toiseen oppivelvollisuuskouluun vasta oppilaan aloittaessa opintonsa toisaalla, siihen asti opinto-ohjaajalla peruskoulussa on ohjaus- ja valvontavastuu.

Jos oppivelvollinen ei ole aloittanut opintoja jatkokoulutuspaikassa tai ei ole saanut opiskelupaikkaa opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) vuosittain päättämään ajankohtaan mennessä elokuun loppupuolella, opinto-ohjaaja ilmoittaa ilman koulutuspaikkaa olevista

oppivelvollisista asuinkunnalle Valpas-järjestelmän kautta. Siinä tilanteessa vastuu ohjauksesta ja valvonnasta siirtyy oppivelvollisen asuinkunnalle.

Ilomantsissa asuinkunnan ohjaus- ja valvontavastuussa oleva henkilö on perusopetuksen opinto-ohjaaja.

Työn- ja vastuunjako ohjauksessa

Koulun koko henkilöstöllä on vastuu ohjauksen opetussuunnitelman mukaisesta toteuttamisesta. Ohjausyhteistyön tavoitteena on luoda oppilaalle yhtenäinen oppimisen polku esikoulusta perusasteen loppuun ja tukea oppilaan tervettä kasvua ja kehitystä. Ohjaukseen kiinnitetään erityistä huomiota siirtymissä ja opintojen nivelvaihekohtaisesti. Lähtökohtana on oppilaan ohjaustarve.

Alla on kuvattu koulun henkilöstömme ohjaukselliset päätehtävät. Lisäksi koulun muu henkilökunta (esimerkiksi ruokalan työntekijät sekä toimitilahuoltajat) osallistuu päivittäisen työnsä kautta oppilaiden kasvatukseen ja ohjauksen tukemiseen.

Rehtorin ja apulaisjohtajan ohjaukselliset tehtävät koulukohtaisen työnjaon mukaan

- luo ohjaukselle toimintamahdollisuudet ja -edellytykset
- huolehtii, että oppilailla on mahdollisuus saada ohjausta sekä tarvittaessa tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta opetussuunnitelman mukaisesti
- huolehtii, että kaikilla ohjaustyöhön osallistuvilla on siihen riittävät resurssit
- tukee ohjauksen suunnittelua sekä yhteistyötä eri toimijoiden kesken
- vastaa koulun opiskeluhuollon työstä ja sen kehittamisestä
- tekee opiskeluun ja koulunkäyntiin liittyvät hallinnolliset päätökset
- tiedottaa osaltaan oppilaita ja huoltajia sekä koulun henkilökuntaa ohjauksellisesti keskeisistä asioista, esimerkiksi arviointiin liittyen

Koulusihteerin ohjaukselliset tehtävät

- vastaa koulun oppilashallintojärjestelmän, kuten oppilasrekisterin ylläpidosta sekä peruskoulunsa päättävien oppilaiden henkilö- ja arviointitietojen siirrosta yhteishaussa (Koski, Opintopolku)

Opinto-ohjaajan ohjaukselliset tehtävät

- koordinoi yläkoulun ohjaustoimintaa yhteistyössä rehtorin kanssa
- pitää oppilaanohjauksen luokkatunnit voimassa olevan opetussuunnitelman mukaisesti
- antaa yksilö- ja pienryhmäohjausta kasvun ja kehityksen tukemiseen, oppimiseen sekä ammatin- ja uravalintaan liittyen
- arvioi tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen tarpeen oppilaskohtaisesti 8. ja 9. luokkien oppilailla
- vastaa tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen suunnittelusta ja toteutuksesta
- laatii tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta saavalle oppilaalle henkilökohtaisen jatko-opintosuunnitelman
- seuraa, ohjaa ja tukee oppilaiden koulunkäyntiä yhteistyössä luokanohjaajien, aineenopettajien ja opiskeluhuoltoon kuuluvien henkilöiden kanssa
- konsultoi tarvittaessa aineenopettajia, luokanohjaajia ja erityisopettajia ohjaukseen liittyvissä asioissa
- osallistuu yhteisöllisen opiskeluhuoltoryhmän toimintaan
- tekee moniammatillista- ja verkostoyhteistyötä esimerkiksi oppilaitosten, viranomaisten ja työelämätoimijoiden kanssa
- huolehtii TET-jaksojen järjestämisestä
- tiedottaa yläkoulun valinnaisainevalinnoista yhdessä rehtorin kanssa
- ohjaa ja tukee oppilaita koulutuksen nivel- ja siirtymävaiheissa
- tiedottaa oppilaita ja huoltajia yhteishausta ja jatko-opintoihin hakeutumisesta
- huolehtii tuen tarpeesta tai haastavassa elämäntilanteessa olevan oppilaan nivelvaiheen tietojen siirtämisestä toiselle asteelle tai muuhun oppivelvollisuuden suorittamiseen soveltuvaan koulutukseen yhteistyössä erityisopettajan kanssa
- tarkistaa yhteishaun tulosten julkistamisen jälkeen oppilaiden sijoittumisen jatko-opintoihin ja huolehtii tarvittaessa jälkiohjauksesta
- välittää ohjaus- ja valvontavastuunsa päättyessä (Opetus- ja kulttuuriministeriön määräämä päivä elokuun lopussa) asuinkunnan VALPAS-kuntavalvojalle niiden oppilaidensa tiedot, jotka eivät ole saaneet opiskelupaikkaa tai aloittaneet koulutuksessa
- osallistuu täydennyskoulutukseen ammatillisen osaamisensa ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi
- osallistuu ohjaustyön kuntatasoiseen kehittämiseen opinto-ohjaajien verkostossa

Luokanohjaajan ohjaukselliset tehtävät

- toimii nimetyn luokanohjausryhmänsä oppilaiden lähiohjaajana ja vastaa yhteistyöstä sekä tiedonkulusta koulun ja kodin välillä
- seuraa oppilaidensa koulunkäynnin säännöllisyyttä ja koulumenestystä, ohjaa arjen ongelmatilanteissa ja tukee oppilaan kokonaisvaltaista hyvinvointia
- motivoi, kannustaa ja rohkaisee oppilaita sekä tukee heidän osallisuuttaan kouluyhteisössä
- huolehtii osaltaan ryhmäytymisestä ja tukee myönteistä kasvun ilmapiiriä (esimerkiksi luokanohjaustuokiot)
- huolehtii pedagogisten asiakirjojen prosessista ja päivittämisestä yhteistyössä erityisopettajan ja huoltajan kanssa
- ohjaa tarvittaessa oppilaita opinto-ohjaajan tai opiskeluhuollon palveluiden piiriin

Luokanopettajan ohjaukselliset tehtävät

- on päävastuussa vuosiluokilla 1.- 6. ohjauksen suunnittelusta ja toteutuksesta
- opettaa oppimistaitoja, auttaa oppimisvaikeuksissa ja ohjaa alaluokilla tehtävissä oppiainevalinnoissa
- antaa oppilaalle ohjaavaa ja kannustavaa palautetta edistymisestä ja oppimisesta
- vastaa osaltaan luokan ryhmäytymisestä ja hyvän yhteishengen ylläpitämisestä
- tutustuttaa oppilaita ammatteihin ja työelämään
- seuraa, ohjaa ja tukee oppilaiden koulunkäyntiä yhteistyössä muun henkilöstön kanssa
- kartoittaa oppilaidensa tuen tarpeita sekä suunnittelee ja toteuttaa tukitoimia yhteistyössä huoltajien, erityisopettajan ja opiskeluhuollon kanssa
- huolehtii pedagogisten asiakirjojen prosessista ja päivittämisestä yhteistyössä erityisopettajan ja huoltajan kanssa
- tekee yhteistyötä esi- ja perusopetuksen muiden opettajien ja ohjaushenkilöstön kanssa koulutuksen siirtymävaiheissa
- tekee huoltajien kanssa yhteistyötä ja käy säännöllisesti keskusteluita oppilaan koulunkäynnin sujumisesta

Aineenopettajan ohjaukselliset tehtävät

- on omassa oppiaineessaan opetuksen ja pedagogisen ohjauksen asiantuntija
- ohjaa oppilasta erilaisten opiskelustrategioiden tunnistamisessa ja kehittämisessä
- antaa oppilaalle ohjaavaa ja kannustavaa palautetta edistymisestä ja oppimisesta
- seuraa ja arvioi oppilaan oppimista sekä informoi huoltajaa oppilaan arvioinnista ja menestymisestä oppiaineessa
- kartoittaa oppilaan tuen tarpeita oppiaineessaan sekä osallistuu tukitoimien suunnitteluun ja toteutukseen
- huolehtii osaltaan pedagogisten asiakirjojen prosessista ja päivittämisestä
- tunnistaa ja huomioi oman oppiaineensa tavoitteissa ja sisällöissä yhteydet ammatteihin, työelämään ja jatko-opintoihin sekä tulevaisuuden osaamistarpeisiin
- tukee toiminnallaan oppilaiden ja opetusryhmän hyvinvointia sekä tekee yhteistyötä luokanohjaajan, erityisopettajan, opinto-ohjaajan sekä opiskeluhuollon henkilöstön kanssa
- ohjaa oppilasta havainnoimaan ja arvioimaan omaa ja yhteistä työskentelyä
- tiedottaa oppilaille oman oppiaineensa valinnaisten kurssien sisällöstä

Laaja-alaisen erityisopettajan ohjaukselliset tehtävät

- on erityisopetuksen asiantuntija koulussa
- antaa joustavin järjestelyin opetusta ja tukea erityisen, tehostetun tai yleisen tuen oppilaille
- osallistuu oppimisvaikeuksien tunnistamiseen, tukitoimien suunnitteluun ja tuen toteutukseen yhteistyössä muun opetus- ja ohjaushenkilöstön kanssa
- huolehtii osaltaan pedagogisten asiakirjojen prosessista ja päivittämisestä
- tarjoaa konsultaatiota kolmiportaiseen tukeen sekä erityisopetukseen liittyvissä asioissa
- tekee erilaisia oppimiseen liittyviä kartoituksia (esimerkiksi lukiseulat ja testit)
- tukee erityisen ja tehostetun tuen oppilaiden siirtymistä jatko-opintoihin yhteistyössä opinto-ohjaajan kanssa (erityistarpeiden kartoittaminen, hakemuksiin liittyvät lausunnot, tiedonsiirto nivelvaiheessa) ja valmistelee oppilaan pedagogiset asiakirjat lähetettäväksi seuraavaan oppilaitokseen

Erityisluokanopettajan ohjaukselliset tehtävät

- on erityisopetuksen asiantuntija koulussa
- antaa joustavin järjestelyin opetusta ja tukea erityisen, tehostetun tai yleisen tuen oppilaille
- osallistuu oppimisvaikeuksien tunnistamiseen, tukitoimien suunnitteluun ja tuen toteutukseen yhteistyössä muun opetus- ja ohjaushenkilöstön kanssa
- laatii pedagogisten asiakirjojen sisällöt
- tukee erityisen tuen oppilaiden siirtymistä jatko-opintoihin yhteistyössä opinto-ohjaajan kanssa (erityistarpeiden kartoittaminen, hakemuksiin liittyvät lausunnot, tiedonsiirto nivelvaiheessa) ja valmistelee oppilaan pedagogiset asiakirjat lähetettäväksi seuraavaan oppilaitokseen
- vastaa opinto-ohjaajan kanssa yhteistyössä oppilaidensa hakeutumisesta jatko-opintoihin sekä tiedonsiirrosta seuraavaan oppilaitokseen

Koulunkäynninohjaajan/-avustajan ohjaukselliset tehtävät

- toimii oppilaan oppimisen ohjaajana ja tukee oppilaan toimintakykyä ja toiminnan suunnittelua
- tukee oppilaan kokonaisvaltaista kasvua, hyvinvointia ja terveyttä
- toimii yksittäisen oppilaan tai ryhmän opiskelun tukena luokassa
- toimii yhteistyössä opettajien ja tarvittaessa oppilashuollon henkilöstön kanssa luokassa ja muissa koulun toiminnoissa

Kouluterveydenhoitajan ohjaukselliset tehtävät

- seuraa oppilaiden terveydentilaa ja koko kouluyhteisön yleistä hyvinvointia sekä tukee oppilaan kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä kuten myös perheen hyvinvointia
- tekee omalta osaltaan ennaltaehkäisevää ja varhaisen puuttumisen työtä ohjauksen ja opiskeluhuollon asioissa
- on asiantuntija erityisesti uravalintaan liittyvissä terveydellisissä asioissa
- tekee laajan terveystarkastuksen, jossa huomioidaan mahdolliset urasuunnittelun rajoitteet
- ohjaa oppilasta eteenpäin tarvittavien terveydentilaan liittyvien lausuntojen saamiseksi yhteishakua varten
- välittää koulutuksen järjestämisen kannalta välttämätöntä niveltietoa esimerkiksi opiskelijan mahdollisista terveydentila-esteistä SORA-aloille
- osallistuu yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän toimintaan

Koulukuraattorin ohjaukselliset tehtävät

- osallistuu oppilaiden kokonaisvaltaisen kasvun ja kehityksen tukemiseen sekä oppilaiden ohjaukseen erityisesti erityishuomiota vaativien oppilaiden osalta
- toteuttaa sosiometriset ilmapiirikyselyt (4. ja 7. lk) ja yksilölliset palautekeskustelut
- osallistuu yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän toimintaan
- toimii yhteistyössä sekä tarvittaessa yhteyshenkilönä koulutoimen, sosiaalityön ja esimerkiksi poliisin kanssa
- antaa tai hankkii lausuntoja harkinnanvaraisen valinnan liitteeksi lähinnä silloin, kun perusteena ovat sosiaaliset syyt
- välittää koulutuksen järjestämisen kannalta välttämätöntä niveltietoa esimerkiksi opiskelijan mahdollisista terveydentilaesteistä SORA-aloille

Koulupsykologin ohjaukselliset tehtävät

- osallistuu opiskelun tuen suunnitteluun ja oppimisvaikeuksien selvittämiseen
- tekee tukea tarvitsevien oppilaiden koulunkäyntiin ja hyvinvointiin liittyvät psykologiset arviot ja tutkimukset
- konsultoi tarvittaessa opettajia ja muuta opiskeluhoitohenkilöstöä oppilaan oppimis- ja hyvinvointiongelmassa
- osallistuu yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän toimintaan
- ohjaa tarvittaessa oppilaan jatkotutkimuksiin ja -hoitoon
- välittää koulutuksen järjestämisen kannalta välttämätöntä niveltietoa esimerkiksi opiskelijan mahdollisista terveydentilaesteistä SORA-aloille

Asuinkunnan VALPAS-kuntavalvojan ohjaukselliset tehtävät

- ottaa vastaan ohjaukseensa elokuussa ne perusopetuksen päättäneet oppivelvolliset, jotka eivät ole saaneet opiskelupaikkaa tai eivät ole aloittaneet opintojaan OKM:n päättämään oppivelvollisuuden tarkistuspäivään mennessä
- arvioi nuoren kokonaistilanteen ja tuen tarpeen oppivelvollisen ja huoltajan tai muun laillisen edustajan kanssa
- tarjoaa oppivelvolliselle ohjausta
- ohjaa oppivelvollista hakeutumaan koulutukseen ja tarvittaessa tarkoituksenmukaisiin muihin palveluihin tai hakemaan oppivelvollisuuden keskeyttämistä
- ohjaa nuoren uuteen opiskelupaikkaan toisen asteen tai nivelvaiheen koulutukseen
- tekee yhteistyötä toisen asteen ja nivelvaiheen koulutuksen järjestäjien, nuorisotyön ym. tarvittavien tahojen kanssa

Kasvatusohjaajan ohjaukselliset tehtävät

- motivoi ja tukee oppilaita koulunkäynnissä erilaisten aktiviteettien kautta
- yhteistyö kasvatusohjaajien kesken
- osallistuu yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän toimintaan
- tukee oppilaan koulunkäyntiä ja oppimista koulussa ja koulupäivän jälkeen
- tukee oppilaan koulunkäyntiä ja tunne-elämää ohjaus- ja tukikeskusteluihin
- voi toimia tarvittaessa luokkatyöskentelyn tukena työrauhan ylläpitämiseksi
- tukee ryhmäyttämistä
- tukee opettajan kasvatustyötä toimien myös yhteistyössä huoltajien ja eri sidosryhmien kanssa

Työskentely monialaisissa verkostoissa

Oppilaanohjauksessa tehdään yhteistyötä sekä koulun sisällä että ulkopuolisten yhteistyötahojen kanssa. Ohjauksen yhteistyöverkosto muotoutuu ohjaustehtävän ja oppilaiden ohjaustarpeiden mukaan.

Oppilaanohjauksen verkostot koulun ulkopuolella ovat monimuotoiset. Koulun eri toimijat tekevät ohjausyhteistyötä eri koulujen ja oppilaitosten, eri hallinnonalojen, järjestöjen ja elinkeinoelämän kesken. Yhteistyö tukee muun muassa oppilaan kasvua ja kehitystä, jatko-opintovalmiuksien kehittymistä ja sujuvaa siirtymistä jatko-opintoihin.

Perusopetuksen aikana ohjausta tukevia yhteistyökumppaneita ovat muun muassa:

- viranomaistahot, esim. sosiaali- ja terveyspalvelut, kasvatus- ja perheneuvola maahanmuuttajapalvelut, poliisi
- lasten ja nuorten palvelut Ilomantsissa, esim. iltapäivätoiminta, harrastustoiminta, liikuntatoimi, nuorisotoimi, etsivä nuorisotyö ja seurakunnat
- työelämän edustajat, paikalliset yritykset ja työpaikat, esim. TET-ohjaajat
- järjestöt ja yhdistykset, esim. TAT (talous ja nuoret), kerhotoiminta, Ilomantsin 4H-yhdistys, Ilomantsin Yrittäjät ry
- toisen asteen oppilaitokset, aikuislukio, muut oppilaitokset, korkeakoulut, esim. Riveria, Ilomantsin lukio, Ilomantsin kansalaisopisto
- perusasteen opinto-ohjaajien verkosto
- Opetushallituksen ohjaus- ja neuvontapalvelu, yhteishakujärjestelmä

Kodin ja koulun ohjausyhteistyö

Oppilaanohjausta toteutetaan yhteistyössä huoltajien kanssa koko koulupolun ajan. Kodin ja koulun välinen tiedonkulku tapahtuu mm. puhelimitse, tapaamisten ja Wilman välityksellä. Tärkeä osa tiedotusta ja ohjausyhteistyötä on myös vuosittain vanhempainiltojen järjestäminen. Vanhempainiltojen sisällöt ja ajankohdat suunnitellaan vuosittain elokuussa koulutyön alkaessa.

Tavoitteena on, että huoltajat saavat riittävästi tietoa ja välineitä tukeakseen lapsensa koulunkäyntiä sekä opiskeluun ja jatkokoulutuksen suunnitteluun liittyviä valintoja. Huoltajille kerrotaan perusopetuksen käytänteistä, opiskelijahuollosta ja tuen mahdollisuuksista, valinnaisuudesta, jatkokoulutusvaihtoehdoista, yhteishausta ja oppivelvollisuuden suorittamisesta.

Kodin ja koulun yhteistyön merkitys ohjauksen kannalta korostuu nivelvaiheissa eli siirryttäessä päiväkodista esikouluun, 6. luokalta yläkouluun ja peruskoulun päättyessä. Oppilaille ja heidän huoltajilleen annetaan mahdollisuus keskustella oppilaan koulunkäyntiin ja jatko-opintosuunnitelmiin liittyvistä asioista koulun ohjaushenkilöstön kanssa.

Koulun työelämäyhteistyö ja työelämään tutustumisen (TET) järjestelyt

Työelämäyhteistyötä toteutetaan monin eri tavoin ja eri oppiaineissa. Tavoitteena on edistää oppilaan kiinnostusta ja myönteistä asennetta työtä ja työelämää kohtaan sekä vahvistaa siihen liittyvää tietämystä. Esimerkkejä keskeisistä yhteistyön tavoista ovat työelämän vierailijat oppitunneilla, opintokäynnit eri työpaikkoihin, yrityksiin ja jatkokoulutukseen sekä työelämään tutustumisjaksot (TET).

Koulullemme on muodostunut myös vuosittain toistuvia ja vakiintuneita tapahtumia ja toimintoja, joita pyritään suunnitelmallisesti toteuttamaan ja kehittämään. Nämä ovat nähtävissä vuosittain päivitettävässä Yrittäjyyskasvatuksen vuosikellossa. Tällaisia ovat esimerkiksi:

- Yrittäjän päivä 5.9.
- Pogostan yritysjahti (7. lk)
- Ajokortti työelämään (9. lk),
- Yrityskylä (9. lk).
- yrittäjyyspolku – monialainen oppimiskokonaisuus 9. lk

Työelämään tutustuminen (TET)

Oppilaanohjauksen sisältöihin kuuluu työelämään tutustumisen (TET) jaksoja, jolloin oppilas saa kokemuksia ja tietoa työelämästä, eri ammateista ja yrittäjyydestä. Tästä voi parhaimmillaan olla oppilaalle hyötyä hänen tehdessään jatkokoulutus- ja ammattivalintoja. TET-jakso voidaan kytkeä eri oppiaineisiin esimerkiksi TET-jaksoon valmistauduttaessa ja TET-kokemuksia purettaessa. Työelämään tutustuminen ohjeistetaan oppilaanohjauksen oppitunneilla.

Oppilaita kannustetaan hankkimaan TET-paikka omatoimisesti, kuitenkin tarvittaessa opinto-ohjaaja auttaa TET-paikan hakemisessa ja TET-sopimuksen tekemisessä. Pääsääntöisesti oppilaat menevät tutustumaan oman paikkakunnan työpaikkoihin. Oppilas huoltajineen vastaa itse matka- ja asumiskustannuksista, jos oppilas haluaa mennä työhön jollekin muulle

paikkakunnalle Suomessa. TET-jakson voi myös toteuttaa tutustumalla opiskeluun toisen asteen oppilaitoksessa.

Työnantajan kanssa laaditaan TET-sopimus, jossa sovitaan esimerkiksi työajoista ja ruokailusta. Mahdollisuuksien mukaan ruokailu tapahtuu koululla tai työpaikalla työpaikan tarjotessa ruoan, muussa tapauksessa oppilas saa koululta eväspaketin TET -jaksoa edeltävänä arkipäivänä.

Tet-jaksot luokka-asteittain:

6. lk	7.lk	8. lk	9. lk
koulun ulkopuolinen TET 1 päivä (6 h)	koulun sisäinen TET siistijöiden mukana aamupäivä (3 h) koulun ulkopuolinen TET 1 päivä (6 h)	koulun ulkopuolinen TET 1 viikko (30 h)	koulun ulkopuolinen TET 1 viikko (30 h)
kevät	syksy	Syksy/kevät	Syksy/kevät

TET-jaksojen ajankohdat sovitaan elokuussa koulun alettua. Pienryhmien ja tukea tarvitsevien oppilaiden työelämään tutustuminen voi tapahtua tarvittaessa yksilöllisesti soveltaen.

LIITTEET

6. lk Ohjauksen vuosisuunnitelma I Ohjauksen työn- ja vastuunjako

7. lk Ohjauksen vuosisuunnitelma I Ohjauksen työn- ja vastuunjako

8. lk Ohjauksen vuosisuunnitelma I Ohjauksen työn- ja vastuunjako

9. lk Ohjauksen vuosisuunnitelma I Ohjauksen työn- ja vastuunjako

Opinto-ohjauksen vuosikello vuosiluokilla 7-9

6 lk. Ohjauksen vuosisuunnitelma | Ohjauksen työn- ja vastuunjako

6. vuosiluokka			
Mitä?	Kuka vastaa?	Mitä tapahtuu?	Milloin?
Valinnaisaine-prosessi	Opinto-ohjaaja, rehtori, koulusihteeri, luokanopettaja aineenopettajat	Opinto-ohjaaja, rehtori ja koulusihteeri valmistelevat valinnaisainetarjonnan yhteistyössä aineenopettajien kanssa vuosiluokalle 7.	tammikuu
		Oppilaita ja huoltajia tiedotetaan valinnaisaineista Wilman kautta. Opinto-ohjaaja tai rehtori pitää oppilaille koulussa valinnaisaineinfotunnin. Luokanopettaja ohjaa tarvittaessa valinnoissa.	helmikuu
		Oppilaat valitsevat valinnaisaineet vuosiluokalle 7 Wilmassa lähetetyllä lomakkeella.	
		Rehtori muodostavat valinnaisaineryhmät oppilaiden valintojen pohjalta. Valinnoista tiedotetaan oppilaita ja huoltajia.	maalis-huhtikuu
Lukitestausta ja matematiikka-seula	Erytisopettaja	Erytisopettaja vastaa luokanopettajan kanssa yhteistyössä siitä, että kaikki 6. luokan oppilaat testataan.	kevät
Tutustuminen alakoululla erityistä tukea tarvitseviin oppilaisiin sekä heidän tuen tarpeisiinsa, erityisoppilaiden sijoittelu	Rehtori, apulaisjohtaja, erityisopettaja, sivistysjohtaja	Suunnitellaan pienryhmien kokoonpanot.	kevät
Nivelvaihe-neuvottelut alakoulujen luokanopettajien ja erityisopettajien kanssa	Rehtori	Kutsutaan koolle erityisopettajat ja selvitetään, kuinka paljon tukea tarvitaan 7. luokissa. Kohdennetaan erityisopetusta ja ohjaajia siltä pohjalta.	huhti-toukokuu
Nivelpalaverit yläkoulun kanssa	Rehtori	Rehtori kutsuu koolle oppilaan koulunkäynnin kannalta välttämättömän tiedon siirtymiseksi keskeiset toimijat.	huhti-toukokuu
Luokkien muodostus	Rehtori	Luokat muodostetaan moniammatillisessa yhteistyössä huomioiden oppilaan tuen	kevät

		tarpeet ja muut opiskeluun vaikuttavat tekijät.	
Erityisen tuen tarpeen kartoittaminen kokonaisuudessaan: avustajat ja muu tuen tarve	Rehtori, sivistysjohtaja, erityisopettajat	Kartoitetaan erityisen tuen tarve keskustellen eri toimijoiden kanssa.	läpi vuoden
6. luokkalaisille tiedottaminen yläkoulusta	Opinto-ohjaaja	Opinto-ohjaaja pitää Kohti yläkoulua – tutustumistunnin 6.-luokkalaisille, tiedottaa huoltajille järjestettävästä vanhempainillasta yläkouluun siirtymisestä ja 6. luokkalaisten tutustumiskäynnistä. Apulaisjohtaja ja kasvatusohjaaja osallistuvat myös 6.-luokkalaisille pidettäviin oppitunteihin.	huhtikuu
6. luokkalaisten ja heidän huoltajiensa tutustuminen yläkouluun	Rehtori, apulaisjohtaja, opinto-ohjaaja, kasvatusohjaaja	Vanhempainilta järjestetään yläkoulun tiloissa. 6.-luokkalaiset käyvät tutustumassa yläkouluun ohjatusti.	toukokuu
Pedagogisten asiakirjojen toimittaminen yläkouluun	Rehtori, koulusihteeri	Koulusihteeri siirtää sähköisesti että paperiversiot.	kesä

7 lk. Ohjauksen vuosisuunnitelma | Ohjauksen työn- ja vastuunjako

7. vuosiluokka			
Mitä?	Kuka vastaa?	Mitä tapahtuu?	Milloin?
Oppilaiden perehdyttäminen yläkoulun käytänteisiin	Rehtori, koulusihteeri, luokanohjaaja, aineenopettajat, opinto-ohjaaja, tukioppilaat, kasvatusohjaajat, opiskeluhuollon henkilöstö	Lukujärjestysten ja ryhmien tarkistus. Koulun päivittäiset käytänteet, järjestyssäännöt, Wilman käyttöönotto. Oppiaineiden tavoitteista, sisällöistä ja arvioinnista tiedottaminen.	koulun alkaessa
7. luokkien ryhmäytyminen		Järjestetään ryhmäytymispäivä ns. hitsauspäivä 7. luokkalaistalle.	koulun alkaessa
Yhteistyö huoltajien kanssa	Rehtori, opinto-ohjaaja(t), luokanohjaajat	Järjestetään huoltajailta 7. luokkalaisten vanhemmille	syyskuu
7. luokan oppilaanohjauksen luokkatunnit	Opinto-ohjaaja	Oppilaanohjauksen tuntien (½ kurssia) aihepiirejä ovat mm. <ul style="list-style-type: none"> □ Koulun käytänteisiin perehdyttäminen □ Ryhmäytyminen □ Opiskelutaidot □ Valinnaisaineet 	syksy
7. luokan luokanohjaajan tunnit	Luokanohjaaja	Ajankohtaisia asioita, ryhmäytymistä, oppilashuollon esittely ym.	läpi vuoden
7. luokan TET-päivä / koulun sisäinen TET / lähi-TET	Opinto-ohjaaja	Oppilaat ovat tutustumassa työelämään yhden aamupäivän koulun siistijöiden mukana ja yhden päivän valitsemassaan työpaikassa. TET-materiaalit jaetaan oppilaanohjauksen tunneilla. Opinto-ohjaaja auttaa niitä oppilaita, joilla on vaikeuksia löytää TET-paikkaa itsenäisesti.	syys-lokakuu
Valinnaisaine-prosessi	Opinto-ohjaaja, rehtori, koulusihteeri, aineenopettajat	Opinto-ohjaaja tutustuttaa oppilaat valinnaisuuteen ja valinnaisaineiden valitsemisen perusteisiin oppilaanohjauksen tunneilla. Opinto-ohjaaja, rehtori ja koulusihteeri valmistelevat valinnaisainetarjonnan yhteistyössä aineenopettajien kanssa vuosiluokille 8 ja 9. Oppilaita ja huoltajia tiedotetaan valinnaisaineista Wilman kautta. Oppilaille	joulukuu tammikuu helmikuu

		<p>pidetään koulussa valinnaisaineinfotunti. Aineenopettajat voivat esitellä valinnaisaineitaan myös oppituntiansa puitteissa.</p> <p>Oppilaat valitsevat valinnaisaineet vuosiluokille 8 ja 9 Wilmassa lähetetyllä lomakkeella.</p> <p>Rehtori muodostaa valinnaisaineryhmät oppilaiden valintojen pohjalta. Valinnoista tiedotetaan oppilaita ja huoltajia.</p>	maalis-huhtikuu
7. luokan itsearviointi	Rehtori, luokanohjaaja	Oppilaat täyttävät itsearviointilomakkeen ja toimittavat sen luokanohjaajalle ennen arviointikeskustelua.	joulutammikuu
Arviointikeskustelut	Luokanohjaaja	Luokanohjaajat keskustelevat oppilaiden ja huoltajien kanssa.	joulutammikuu
Tiedonsiirto luokanohjaajille ja aineenopettajille	Apulaisjohtaja tai opinto-ohjaaja	Pidetään luokanohjaajille ja aineenopettajille tiedonsiirtopalaveri.	koulun alkaessa
Pedagogisten asiakirjojen päivitys ja uusien laadinta, ohjaustarpeen arviointi	Luokanohjaaja, erityisopettaja, aineenopettajat, opinto-ohjaaja	Luokanohjaaja, erityisopettaja ja aineenopettaja yhdessä yhteistyössä päivittävät ja arvioivat oppimissuunnitelman ja HOJKSin.	syyslomaan mennessä
		Samalla arvioidaan oppilaan tarvetta tehostettuun henkilökohtaiseen ohjaukseen.	arviointi keväällä
Ohjauskeskustelut	Opinto-ohjaaja	Opinto-ohjaaja tutustuu 7.-luokkalaisiin pareittain.	elo-syyskuu
		Opinto-ohjaaja keskustelee myös tarvittaessa oppilaiden kanssa arvioiden tehostetun henkilökohtaisen ohjauksen tarvetta vuosiluokalla 8.	kevät
Sosiometriset ilmapiirikyselyt luokittain	Kuraattori	Kuraattori toteuttaa luokittain sosiometriset ilmapiirikyselyt, joihin liittyy myös henkilökohtaiset keskustelut 7.-luokkalaisten kanssa.	kevät
Tehostetun ohjaustarpeen arviointi	Opinto-ohjaaja	Oppilaat täyttävät itsearviointina ohjaustarvekyselyn, keskustelut oppilaan kanssa ja yhteydenotot kotiin.	huhtitoukokuu
Mahdollinen ohjautuminen erityisopetuksen pienryhmiin	Luokanohjaaja, erityisopettaja	Pienryhmäopetuksen tarvetta arvioidaan moniammatillisesti koulun sisällä.	kevät
Lukuvuoden ohjaustyön arviointi	opinto-ohjaaja	Kyselyn toteuttaminen sähköisesti. Arviointikeskustelu yhteisöllisessä opiskelijahuoltoryhmässä.	kevät

8 lk. Ohjauksen vuosisuunnitelma | Ohjauksen työn- ja vastuunjako

8. vuosiluokka			
Mitä?	Kuka vastaa?	Mitä tapahtuu?	Milloin?
8. luokan oppilaan-ohjauksen luokkatunnit	opinto-ohjaaja	Oppilaanohjauksen tuntien (½ kurssia) aihepiirejä ovat mm. <ul style="list-style-type: none"> ☐ Koulutusalat ja ammatit ☐ Suomen koulutusjärjestelmä ☐ Työelämään tutustuminen ☐ Itsetuntemus ja omien vahvuuksien tunnistaminen 	kevät
Tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus	opinto-ohjaaja	Tehostettua oppilaanohjausta tarvitsevien kohdalla oppilaanohjausta voidaan eriyttää esim. oppilaan henkilökohtaisten tavoitteiden ja kiinnostuksen kohteiden mukaan. Opinto-ohjaaja arvioi tarpeen viimeistään syyslomaan mennessä ja koordinoi tehostettua ohjausta. Keskustelut oppilaan kanssa ja yhteydenotot kotiin.	läpi vuoden
8. luokan luokanohjaajan tunnit	Luokanohjaaja	Ajankohtaisia teemoja, ryhmäytys	läpi vuoden
8. luokan TET	Opinto-ohjaaja	Oppilaat ovat viikon (5 pv) TET-harjoittelussa valitsemassaan työpaikassa. TET-materiaalit jaetaan oppilaanohjauksen tunneilla. Opinto-ohjaaja auttaa niitä oppilaita, joilla on vaikeuksia löytää TET-paikkaa itsenäisesti. Tehostettua oppilaanohjausta tarvitseville voidaan järjestää tavallista enemmän TET-jaksoja.	Syksy/kevät
Valinnaisaine-prosessi	Opinto-ohjaaja, rehtori, koulusihteeri, aineenopettajat	Opinto-ohjaaja, rehtori ja koulusihteeri valmistelevat valinnaisainetarjonnan yhteistyössä aineenopettajien kanssa vuosiluokille 9. Oppilaita ja huoltajia tiedotetaan valinnaisaineista Wilman kautta. Oppilaille pidetään koulussa valinnaisaineinfotunti. Aineenopettajat voivat esitellä valinnaisaineitaan myös oppituntiansa puitteissa. Oppilaat valitsevat valinnaisaineet vuosiluokille 9 Wilmassa lähetetyllä lomakkeella.	tammikuu helmikuu

		Rehtori muodostaa valinnaisaineryhmät oppilaiden valintojen pohjalta. Valinnoista tiedotetaan oppilaita ja huoltajia.	maalis-huhtikuu
Ohjaus-keskustelut/pienryhmäohjaus	Opinto-ohjaaja	Opinto-ohjaaja keskustelee 8. luokkalaisten oppilaiden kanssa, toteutetaan mahdollisuuksien mukaan pienryhmissä. Tehostettua oppilaanohjausta tarvitsevien oppilaiden kohdalla jatko-opintoihin liittyvä ohjaus aloitetaan riittävän varhain. Lisätään henkilökohtaista sekä monialaista ohjausta ja tiivistetään yhteistyötä huoltajien kanssa. Oppilaalle laaditaan henkilökohtainen jatko-opintosuunnitelma, jota päivitetään perusopetuksen päättymiseen saakka.	kevät
Pedagogisten asiakirjojen päivitys ja uusien laadinta, ohjaustarpeen arviointi	Luokanohjaaja, erityisopettaja, aineenopettajat, opinto-ohjaaja	Luokanohjaaja, erityisopettaja ja aineenopettaja yhdessä yhteistyössä päivittävät ja arvioivat oppimissuunnitelman ja HOJKSin. Samalla arvioidaan oppilaan tarvetta tehostettuun henkilökohtaiseen ohjaukseen ja opinto-ohjaaja kirjaa, jos oppilas saa tehostettua ohjausta.	syyslomaan mennessä arviointi keväällä
Mahdollinen hakeutuminen tai ohjautuminen erityisopetuksen pienryhmiin	Erityisopettaja, luokanohjaaja, opinto-ohjaaja, opiskeluhoito	Pienryhmäopetuksen tarvetta arvioidaan moniammatillisesti koulun sisällä.	kevät
Lukuvuoden ohjaustyön arviointi	opinto-ohjaaja	Kyselyn toteuttaminen sähköisesti. Arviointikeskustelu yhteisöllisessä opiskelijahuoltoryhmässä.	kevät

9 lk. Ohjauksen vuosisuunnitelma | Ohjauksen työn- ja vastuunjako

9. vuosiluokka ja nivelvaihe perusopetuksen jälkeiseen koulutukseen			
Mitä?	Kuka vastaa?	Mitä tapahtuu?	Milloin?
9. luokan oppilaan-ohjauksen luokkatunnit	Opinto-ohjaaja	Oppilaanohjauksen tuntien (1 kurssi) aihepiirejä ovat mm. <ul style="list-style-type: none"> ☐ Koulutusalat ja ammatit ☐ Jatko-opintomahdollisuudet peruskoulun jälkeen ja niihin hakeutuminen ☐ Tulevaisuuden suunnittelu- ja päätöksentekotaidot ☐ Työelämä tietous, elinkeinorakenne ja ammattialat ☐ Opiskelu ja työskentely ulkomailla ☐ Tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut ☐ Tasa-arvo yhteiskunnassa ja työelämässä ☐ Vaihtoehdot peruskoulun jälkeen 	läpi vuoden
Tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus		Tehostettua oppilaanohjausta tarvitsevien kohdalla oppilaanohjausta voidaan eriyttää esim. oppilaan henkilökohtaisten tavoitteiden ja kiinnostuksen kohteiden mukaan. Opinto-ohjaaja arvioi tarpeen ja koordinoi tehostettua ohjausta.	
9. luokan luokanohjaajan tunnit	Luokanohjaaja	Ajankohtaisia teemoja, ryhmäytyt	läpi vuoden
9. luokan TET	Opinto-ohjaaja	Oppilaat ovat yhden viikon TET-harjoittelussa valitsemassaan työpaikassa. TET-materiaalit jaetaan oppilaanohjauksen tunneilla. Opinto-ohjaaja auttaa niitä oppilaita, joilla on vaikeuksia löytää TET-paikkaa itsenäisesti. Tehostettua oppilaanohjausta tarvitseville voidaan järjestää tavallista useampia TET-jaksoja.	Syksy/kevät
Ohjauskeskustelut	Opinto-ohjaaja	Opinto-ohjaaja tapaa kaikki 9. luokan oppilaat vähintään kerran. Keskustelun aiheita ovat muun muassa <ul style="list-style-type: none"> ☐ opintojen eteneminen ☐ elämäntilanne ja omiin valintoihin vaikuttavat tekijät ☐ oppilaan jatko-opintosuunnitelmat 	läpi vuoden

		<p>Huoltajilla on mahdollisuus osallistua erityisesti oppilaan jatko-opintosuunnitelmaa koskeviin ohjauskeskusteluihin.</p> <p>Tehostettua oppilaanohjausta tarvitsevien oppilaiden kohdalla lisätään henkilökohtaista sekä monialaista ohjausta ja tiivistetään yhteistyötä huoltajien kanssa. Oppilaalle laaditaan henkilökohtainen jatko- opintosuunnitelma.</p>	
Pedagogisten asiakirjojen päivitys ja uusien laadinta, ohjaustarpeen tarkistaminen	Luokanohjaaja, erityisopettaja, aineenopettaja t, opinto-ohjaaja	<p>Luokanohjaaja, erityisopettaja ja aineenopettaja yhdessä yhteistyössä päivittävät ja arvioivat oppimissuunnitelman ja HOJKSin.</p> <p>Samalla tarkistetaan oppilaan tarvetta tehostettuun henkilökohtaiseen ohjaukseen ja opinto-ohjaaja kirjaa, jos oppilas saa tehostettua ohjausta.</p>	<p>syyslomaan mennessä</p> <p>arviointi keväällä</p>
Tutustuminen ja vierailut oppilaitoksiin sekä muut mahdolliset vierailukohteet, esim. messut, tapahtumat	Opinto-ohjaaja Erityisopettaja, opinto-ohjaaja	<p>Oppilaat tutustuvat heitä kiinnostaviin jatko-opiskelupaikkoihin opinto-ohjaajan ohjeistuksen mukaisesti ryhmänä (esim. Ilomantsin lukio ja Riveria: Toisen asteen yhteys -tapahtuma, Ilomantsin lukion jatkokoulutusmessut) tai henkilökohtaisesti.</p> <p>Tehostettua oppilaanohjausta tarvitseville ja erityisen tuen oppilaille mahdollistetaan tarvittaessa koulutuskokeilut ja henkilökohtaiset tutustumis-/vierailukäynnit oppilaitoksiin yhteistyössä huoltajien kanssa.</p>	talvi
Oppimisen ja opiskelun tukeen liittyvä tiedotus ja suunnittelu	Opinto-ohjaaja, erityisopettaja	Annetaan oppilaille ja huoltajille tietoa oppimisen ja opiskelun tuen jatkumisen mahdollisuuksista perusopetuksen jälkeisessä koulutuksessa sekä muista tukimuodoista (esim. asuminen). Tehdään monialaista yhteistyötä jatko-opintojen suunnittelussa.	tarvittaessa
Mahdollinen hakeutuminen aikuisten perusopetukseen, mikäli perusopetus on vaarassa jäädä kesken	Luokanohjaaja, opinto-ohjaaja, erityisopettaja, rehtori, opiskeluhoito	Huoltajia tiedotetaan hakumenettelystä. Oppilasta ja huoltajia tuetaan hakeutumisessa monialaisesti.	tarvittaessa

<p>Yhteishakuun, oppivelvollisuuteen ja nivelvaiheen tiedonsiirtoon liittyvä tiedotus</p>	<p>Opinto-ohjaaja</p>	<p>Huoltajia tiedotetaan yhteishakuun liittyvistä asioista huoltajaillassa ja Wilman kautta. Huoltajailtaan kutsutaan oppilaitosten edustajia ym. vierailijoita.</p> <p>Oppilaita ja huoltajia tiedotetaan oppilaitosten mahdollisista hakijan illoista, vanhempainilloista tms.</p> <p>Oppilaita ja huoltajia tiedotetaan koulutus- ja alakohteisista pääsy- ja soveltuvuuskokeista sekä mahdollisesta oppilaitoksen käyttämästä kielitaidon arvioinnista.</p> <p>Oppilaita ja huoltajia tiedotetaan nivelvaiheen tiedonsiirrosta. Tarvittaessa pyydetään huoltajien lupa tiedonsiirtoon.</p>	<p>läpi vuoden</p>
<p>Yhteishaku</p>	<p>Opinto-ohjaaja</p>	<p>Oppilaat tekevät harjoitushaun (demo) oppilaanohjauksen oppitunnilla. Ennen varsinaista yhteishakua huoltajia kuullaan oppilaan hakukohteista</p> <p>Opinto-ohjaaja tiedottaa huoltajia harkintaan perustuvasta valinnasta ym. hakumenettelyistä ja tiedottaa hakuun tarvittavista liitteistä.</p> <p>Oppilaat tekevät yhteishaun opinto-ohjaajan kanssa oppilaanohjauksen oppitunneilla tai tarvittaessa henkilökohtaisessa ohjauksessa.</p> <p>Opinto-ohjaaja valvoo, että oppilaat täyttävät hakeutumisvelvollisuutensa ja osallistuvat yhteishakuun.</p>	<p>demohaku- ja yhteishaku-aika</p> <p>helmi- maaliskuu</p>
<p>Yhteishaun tulokset ja jälkiohjaus, ohjaus- ja valvontavastuu</p>	<p>Opinto-ohjaaja</p>	<p>Opinto-ohjaaja tarkistaa yhteishaun tulokset Opintopolku.fi -palvelusta. Opinto-ohjaaja on yhteydessä ilman opiskelupaikkaa jääneeseen oppilaaseen ja hänen huoltajiinsa. Ohjaa jatkuvaan hakuun ja tiedottaa kesäajan ohjauspalveluista.</p> <p>Opinto-ohjaaja selvittää 9. luokan päättäneiden oppilaiden hakeutumista ja opintojen aloittamista koskevat tiedot Valpas-rekisteristä. Opinto-ohjaaja on tarvittaessa yhteydessä oppilaaseen ja hänen huoltajiinsa. Varmistaa, että oppilas saa ohjausta hakeutumiseen.</p>	<p>kesäkuu</p> <p>elokuu</p>

Opinto-ohjauksen vuosikello vuosiluokilla 7-9 Pogostan koulussa

Opinto-ohjaajan työhön kuuluu lisäksi paljon sellaista työtä, jota tehdään jatkuvasti läpi lukuvuoden. Tällaista työtä ovat esimerkiksi kouluttautuminen, tiedottaminen, moniammatillinen yhteistyö muun muassa toisen asteen oppilaitosten ja työelämän kanssa sekä toimiminen yhteisöllisessä opiskeluhuoltoryhmässä.

Henkilökohtaisia ohjauskeskusteluja oppilaiden kanssa käydään aina myös ohjaustarpeen mukaan pitkin lukuvuotta luokkatasosta riippumatta ja huomioiden erityisesti tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen oppilaat.

Elokuu

- Ohjaus- ja valvontavastuun mukainen velvoite selvittää oppivelvollisten sijoittuminen jatko-opintoihin sekä tarvittaessa jälkiohjaus
- Tiedon välittäminen ilman opiskelupaikkaa jääneistä oppivelvollisista heidän asuinkuntansa VALPAS-kuntavalvojalle Opetus- ja kulttuuriministeriön määräämänä päivänä
- Tiedonsiirto ja niveltapaamiset tarvittaessa perusopetuksen jälkeiseen koulutukseen
- Tulevan lukuvuoden suunnittelu ja aikatauluista tiedottaminen: TET-jaksot, yhteishaku, vanhempainillat, vierailut
- 7. -luokkalaisten ryhmäytyminen
- 7.-luokkalaisten ohjauskeskustelut elo-syyskuussa
- 7. ja 9. luokkien oppilaanohjauksen luokkatunnit alkavat
- käydään läpi kouluterveydenhoitajan kanssa 9.-luokkalaisten urasuunnittelun rajoitteet
- ohjaussuunnitelman päivittäminen

Syyskuu

- 7. luokan vanhempainilta
- 7.-luokkalaisten ohjauskeskustelut jatkuvat
- 7. luokan TET-järjestelyt
- 7. luokan oppilaiden koulun sisäinen TET-aamupäivä
- 9. luokan oppilaiden henkilökohtaiset ohjauskeskustelut käynnistyvät
- 7. ja 9. luokkien oppilaanohjauksen luokkatunnit

Lokakuu

- 7. luokan oppilaiden TET-päivä
- 9. luokan oppilaiden henkilökohtainen ohjaus
- 9. luokan oppilaiden vierailut toisen asteen oppilaitoksiin käynnistyvät (loka-helmikuu), yhteiset vierailut Riveriassa ja Ilomantsin lukiossa
- erityistä tukea ja tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta tarvitsevien jatkokoulutukseen hakeutumisen ja nivelvaiheen suunnittelun ja neuvottelujen käynnistäminen
- 8.-luokkalaisten tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen tarpeen arviointi ja keskustelut syyslomaan mennessä
- 7. ja 9. luokkien oppilaanohjauksen luokkatunnit

Marraskuu

- 8. luokan vanhempainilta loka-marraskuussa
- 9. luokan TET-järjestelyt
- Yhteishakuun valmistautuminen (yhteishausta ja oppivelvollisuudesta tiedottaminen oppilaille ja huoltajille)
- 9. luokan oppilaiden vierailut toisen asteen oppilaitoksiin jatkuvat
- Yhteishaun demo-versioon tutustuminen marras-joulukuussa

- Yhteistyö oppivelvollisuuskoulutusta tarjoavien tahojen kanssa (lukiot, ammatilliset oppilaitokset, erityisammattioppilaitokset, TUVA sekä kansanopistojen linjat oppivelvollisille)
- 9. luokan oppilaiden henkilökohtainen ohjaus
- 7. ja 9. luokkien oppilaanohjauksen luokkatunnit
- Ajokortti työelämään -koulutus 9.-luokkalaisille

Joulukuu

- 9. luokan huoltajailta yhteishakuun liittyen
- 9. luokan oppilaiden henkilökohtainen ohjaus
- 9. luokan oppilaiden vierailut toisen asteen oppilaitoksiin jatkuvat
- 9. luokan oppilaiden TET-jakso
- perehdytetään 7. luokan oppilaat valinnaisaineisiin ja niiden valitsemisen perusteisiin oppilaanohjauksen tunneilla
- 7. ja 9. luokkien oppilaanohjauksen luokkatunnit

Tammikuu

- 9.-luokkalaisten osallistuminen jatkokoulutusmessuille Ilomantsin lukiolla
- 9. luokan oppilaiden henkilökohtainen ohjaus
- 9. luokan oppilaiden vierailut toisen asteen oppilaitoksiin jatkuvat
- valinnaisainetarjonnan valmistelu yhteistyössä aineenopettajien, rehtorin ja koulusihteerin kanssa
- 8. ja 9. luokkien oppilaanohjauksen luokkatunnit alkavat

Helmikuu

- 9. luokan oppilaiden henkilökohtainen ohjaus
- 9. luokan oppilaiden vierailut toisen asteen oppilaitoksiin jatkuvat
- Yhteishakuun valmistautuminen ja huoltajien kuuleminen
- Yhteishaku helmi-maaliskuussa
- Valinnaisainevalintoihin liittyvä oppilaiden ja huoltajien tiedottaminen ja ohjaus
- 8. ja 9. luokkien oppilaanohjauksen luokkatunnit

Maaliskuu

- Yhteishaku helmi-maaliskuussa
- Lukion ainevalintakorttien ja yhteishakuun tarvittavien muiden liitteiden (mm. harkintaan perustuva valinta, ammatilliset erityisoppilaitokset) toimittaminen perusasteen jälkeisiin opiskelupaikkoihin
- 8. ja 9. luokkien oppilaanohjauksen luokkatunnit

Huhtikuu

- 6.-luokkalaisten Kohti yläkoulua -oppitunnit alakoululla
- 8. luokan oppilaiden ohjauskeskustelut alkavat
- 8. luokan TET-järjestelyt
- 8. ja 9. luokkien oppilaanohjauksen luokkatunnit
- 9. luokan oppilaiden pääsy- ja soveltuvuuskokeisiin valmentautumisen tukeminen henkilökohtaisessa ja pienryhmäohjauksessa
- tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen tarvearvioinnin, suunnittelun ja tiedottamisen aloittaminen, itsearviointikyselyt koetusta tarpeesta 7.-luokkalaisille (huhti-toukokuu)

Toukokuu

- 8. luokan ohjauskeskustelut jatkuvat
- Niveltiedonsiirrosta, yhteishaun tulosten aikataulusta ja jälkiohjauksesta tiedottaminen oppilaille ja huoltajille
- 6. luokan oppilaille tutustumispäivä uudessa yläkoulussa
- 6. luokan huoltajailta yläkouluun siirtymiseen liittyen

- niveltiedonsiirron valmistelu perusasteen jälkeisiin opintoihin yhteistyössä erityisopettajien kanssa, tarvittavien lupien kysyminen huoltajilta, yhteistyöpalaverit toisen asteen oppilaitosten kanssa
- 8. ja 9. luokkien oppilaanohjauksen luokkatunnit
- 8. luokan TET-jakso
- Pogostan yritysjahti 7.-luokkalaisille
- ohjauksen arviointikyselyjen toteuttaminen

Kesäkuu

- Yhteishaun tulosten tarkistaminen ja tarvittaessa jälkiohjaus
- Yhteyden ottaminen ilman opiskelupaikkaa jääneisiin oppilaisiin sekä ohjaaminen hakemaan jatkuvassa haussa vapaisiin oppivelvollisuuskoulutuksen paikkoihin
- Tiedonsiirto ammatillisiin oppilaitoksiin ja lukioihin yhteishaun tulosten selvittyä